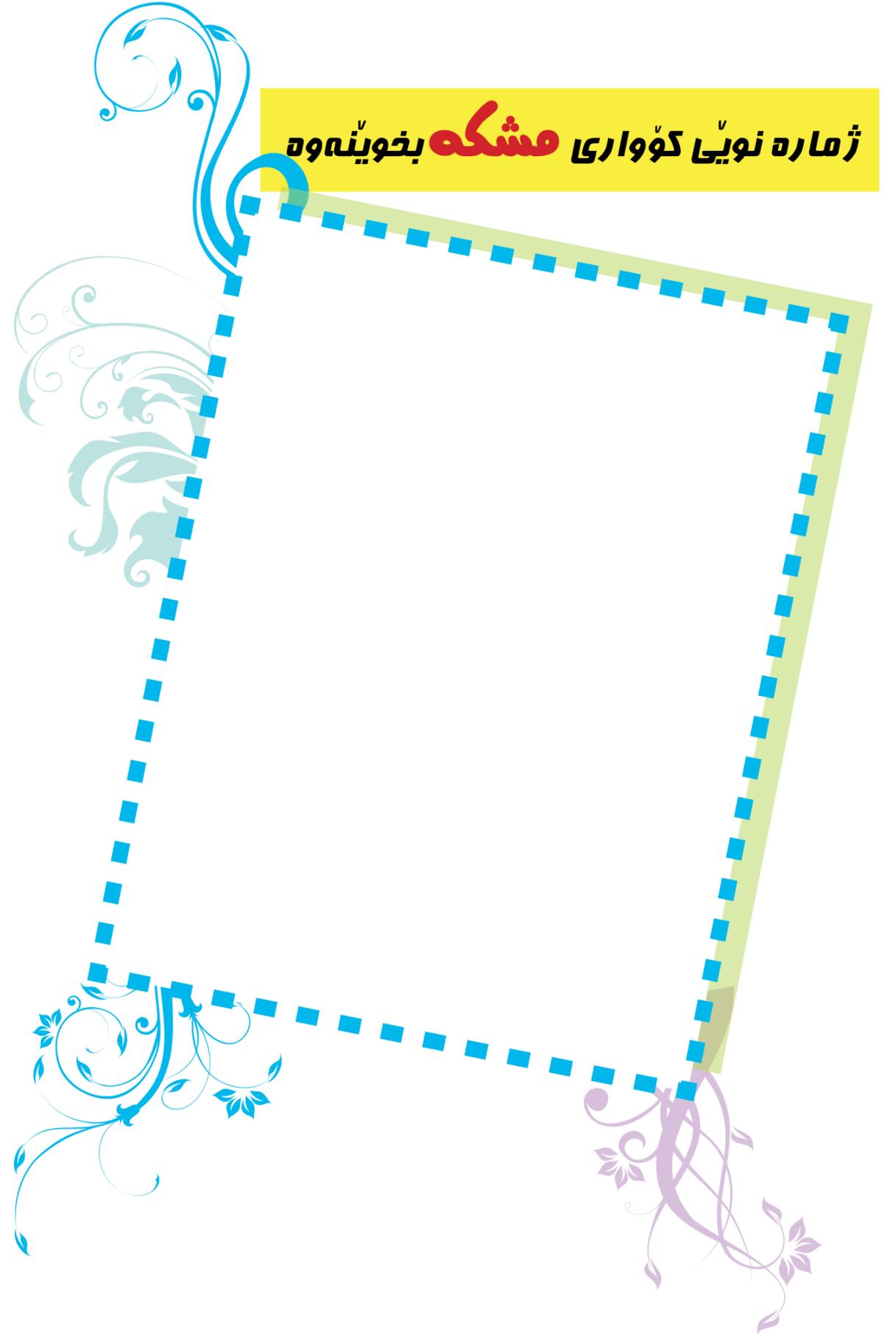

حاجیلە

گۈلى حاجیلەكانى دەشتى هاموون
نەكەى بیدەى به نیر گیز جارى گەردوون
حاجى قادرى كۆيى

ژماره نويا كۆوارى مشكه بخويندود

ئاورینگى چكۆلە

ئاورینگ بەيانىنى زوو
 بۇ مالى پوورى دەچوو
 ورد ورد شەقاوى دەنا
 بىنى پياوى نابىنا
 بى گۆچان و بى داردەس
 رېگە دەبرېت بەبېكەس
 ئاورینگ كەمىك تىي رۋانى
 ئوقرە نەما لە گىانى
 ھەردوو چاوى بۇ نوقان
 ۋەكو كۆپرەى بەستەزمان
 گوتى: گەر نەشمبى چاۋ
 رېگە ھەر دەبرم بەتاۋ
 ئەۋا ئىستاكە كۆپرەم
 بزانه چەند بوپرەم
 دەچم بۇ مالى پوورم
 پوورى لە ئىمە دوورم
 پوورم كاتى دەمبىنى
 زوو شالاوم بۇ دىنى
 تىر تىر ھەلم دەمژى

گۈپەكانم دەگوشى
 ئەلى ئاورینگ ئەى دايە
 ئەى بابە بوچى نايە
 ۋەھاش دەروېشت بەرپوۋە
 دەتگوت چوار چاوى پيوۋە
 لە پر ھەر ئەۋەندەى زانى
 پوورى گرتى لە شانى
 كاتى چاوى كردهۋە
 پوور بۇ مالى بردهۋە
 ۋانەبوايە لە رېگە
 ئوتومبىلىك لىي دەدا

كوردستان محەمەد سەئىد
 كەركووك

لە ئىنگلىزبېيەۋە :
 باوكى ھىۋا

مىخەك

ئەو جۇرانەى ئىستاي گولە مىخەك برېتتىن
 لە ئاۋىتەكردنى دوو جۇرى تىرى ئەم گولە و،
 ھەۋىنى ئەو جۇرەن كە ئىستا پىي دەگوتىرى
 مىخەكى ئەمەرىكايى.

كارى ئاۋىتەكردنى جۇرە جىاجىكان لە لايەن
 كۆمپانىكانى بەرھەمھېنانى تۆۋە بەردەۋامە
 بەمەبەستى بەدەستھېنانى گولى قەبارە گونجاۋ و قەدى
 بەھىزتر.

گولى مىخەك لە ۋلاتى كورداندا زور باۋە و لەگەل خشل ۋەك جوانكارى لە لايەن ئافرەتانهۋە
 بەكار دىت و، لە ھەندى جۇرى خواردىنىشدا بەكار دىت و، ۋەك دەرمانىش بەتايىبەتى بۇ دان
 ئىشە بەكار دىت.

مەترسىيەگانى داربىنەۋە

ئامادەكردنى : نەۋاز

۱- وشك ھەلگەرانى زەۋى بەھۋى بەركەۋتنى
 راستەۋخۋى تىشكى خۆرەۋە.

۲- زيادبوونى رووبەرى بىابان، بەھۋى ھەلكردىنى

گەردەلوول و رووتبوونەۋەى خاك.

۳- دابەزىنى رادەى شىي ھەۋا و
 زيادبوونى رېژەى گازى كاربۇن و
 بەرزبوونەۋەى پلەى گەرمى.

۴- لەدەستدانى سامانى ئاۋى ژىر
 زەۋى.

۵- لەدەستدانى ئەو جوانىيەى دارستان
 بەدەوروبەرى دەبەخىشې.

۶- قىبوونى چەندان بالندە و ئاژەل كە
 لە دارستانەكاندا دەژىن.

فەرھەنگی حاجیلە

رووداو / ئەكسەنت **Accident**
ئەو شتەیه كە بەبێ ئەوەی مەبەست
بێ دەبێت.

ئێش / ئەیک **Ache**
ئێش، كە شوینیک لە لەش ئازاری پێ
دەگا دەلین ئەو شوینە دەئیشیت.

چالاک / ئەکتیف **Active**
چالاک ئەو كەسەیه بەلەشیک سووكەو
هەلسوكەوت دەكات و كاری زۆری پێ
دەكریت.

ئاد / بەدوو واتا دیت: **Add**
۱ - خستنه سەر ب - كۆکردنەو
۱ - خستنه سەر، بەو دەگوتريت كاتیک شتیک
دەخهیتە سەر شتی تر و زیادى دەكەیت.
ب - كۆکردنەو، وەك ئەوەی لە كرداری
كۆکردنەو دا روو دەدات، نموونه: $12 = 6 + 6$

ناوونیشان / ئەدرس **Address**
ناوونیشانی كەسێك بریتیه لە ژمارەى
خانۆوەكەى و ناوى ئەو گەرەك و شارەى تێیدا
دەژى.

پێگەشتوو / ئەدۆلت **Adult**
پێگەشتوو بەمروفتیک یان ئازەلیك دەگوتريت كە
تەمەنى مندالیی تەواو كردهیت.

بیلان

مۆبایل

كاتی بمانهوى بههیمنى بخهوین و
لە خەودا بەئاگا نەیهین پێویستە دوور
بکەوینەو لە بەکارهینانى مۆبایل
پیش خەوتن، چونکە بەکارهینانى پیش
خەو دەبیتە هوى دوودلی، لیکولینەو
زانستیه نوپیهکان ئەو دیان سەلمان
بەکارهینانى مۆبایل لە کاتی شەو
دەبیتە هوى ئەوەی نەتوانی خەویکی
هیمن و ئارام بکەیت، چونکە ئەو
تیشکانەى لەناو مۆبایل دەردەچن
دەبنە هوى سەرئیشە، ئەوانەى بەر
ئەو تیشکە دەکەون پێویستیان
بە کاتیکی زۆرە بو خەوتن، لە کاتیکدا
خەوێکیان درێزخایەن نابیت،
ماوهیهکی تەواو ناتوانن بخەون و
ماندووێتی روژیان بچەسپێتەو.

ئاواز عەبدلرەحمان
کەرکووک

ببۆژنە رەشەكە

بارە شالۆ - بنەسلاو

ئایا دەزانیت ئەو مێهە
جالجالبوکهیه، مالهكەى دەچنیت و
تۆر لی دەدات، نەك نیرەكەى؟
هەر وها ئەو داوانەى مێهەكە
لی دەدات هەموو جۆرە
میرووێك دەگریت، كەچی خوی
ناگریت، چونکە رپیهکی نهنیی
تیدا دەكات لینجی تیدا نییه و
خوی ناگریت. ئەوەی مایه
سەر سورمانە ئەوەیه دواى
کردارى زاوژى، مێهەكە نیرەكە
دەکوژیت و دەیخوات. هەر لەبەر
ئەمەشە پێی دەگوتريت «ببۆژنە
رەشەكە».

بالندەى دارکونکەرە بەدەنووکە تیزهکەى دەناسریتەو،
کە بو کونکردنى درەخت بەکارى دەهینیت، لە رپگەى
لیدانى خیرا و لەسەر یەك. ئەم بالندەیه کلکی رەقى
هەیه لەگەل پپیهکانیدا خوی لە درەختەكە گیر دەكات.
دارکونکەرە لەسەر کرم و قالونچە دەژیت. هیلانەكەى
بەشیوێهەکی سەیر بنیات دەنیت، کونیک لە دارەكە
دەكات، پاشان بەشیوێهەکی ستوونى بەناو درەختەكەدا
دایدهگریت. درپژی کونەكەى ۳۰سم دەبیت. مێهەكە لەم
کونەدا ۴ - ۷ هیلکە دادەنیت.

دارکونکەرە

و: هەناسە فەهمی - هەولیر

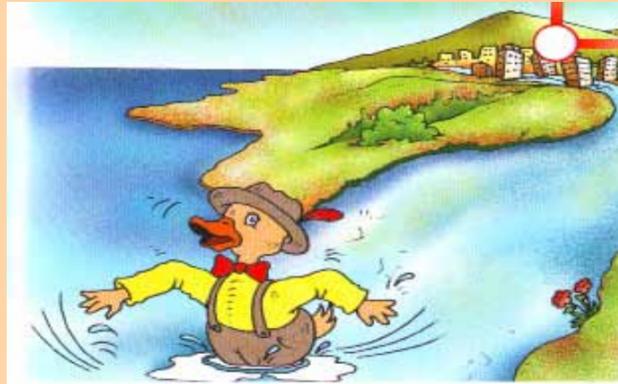
لهو لاهو، مراوییه ک لهسه قهدی داریکی براو وه ستابوو سهیری رووداوه کهی ده کرد و ده یویست بزانی ئەم هه رایه به چی ده گات و چاوی بهو تهوژمه کهوت که مریشک و کهله شیره کهی راده مالی .

رۆژیک له رۆژان، ره شه بایه کی به هیز هلی کرد، بارانکی زۆر باری و لافاو خانوو و تۆتۆمۆبیله کانی له ژیر خۆی ناو، پارچه تهخته به کی برد که کهله شیریک و مریشکیکی لهسه بوون.

له کو تاییدا لافاوه ئەو سی بالداره ی به ره و ده ریا رامالی و شه پۆله کان برد یانیانه دوور که یه کی دوور.

مراوییه که به دهم مه له وانیه وه ماوه یه کی زۆری بری، به لام که ویستی بگه ریته وه نه یوانی به پیچه وانیه ئاراسته ی تهوژمه که مه له بکات و بگه ریته وه.

کهله شیر ههستی کرد که مریشکه که خه مباره و، لئی هاته پی شه وه و پئی گوت «ئه گه ر به رژی کار بکه ین ئەوا له ژیان ده میننه وه. به لام پیویسته هاو کاریم بکه یت».

هه رسیکیان که وتنه گه ران و پشکنینی دوور که که بۆ ئەوه ی که سیک تری تیدا بدۆز نه وه، به لام له کیسه لیککی بی دهسه لات به ولاره که سیان له سه ر دوور که که دهست نه کهوت.

تەمبەلی

دلوار - کهر کووک

دایک

ئومید نه جم - کهر کووک

دایک وشه یه کی پیروزه، چرای ژیانه، رووناکییه که له ناو مالاندا. مروقیکی ههست ناسک و میهره بانه، هه موو ژیان ی به ئیمه ده به خشییت. واته به مناله کانی، هه ر له کاتی هاتنه دنیاوه، تاوه کو گه وه ده بین. پهروه ده مان ده کات له سه ر ره وشتی جوان بو ئەوه ی مروقیکی باشمان لی هه لکه وی بۆ خزمه تی گه ل و نیشتمان ه که مان. بویه پیویسته ئیمه ش هه تا له دنیا دا بین بۆ دایکمان دلسۆز بین .

که له شیر به زه یی پیدا نه هاته وه و گوتی «نه وهی کار نه کا نانش ناخوا». مریشکه کهش به تهلَفیسیه وه گوتی «هو مرای برؤ یاری بکه و پیمان پیکه نه».

له کاتی بارانیکی به خوردا مرای به دهم گریانه وه له درگی دا، به نازه له کانی تری گوت «تکاتان لی ده کهم ریم بدن بیمه ژوروه وه که میک خواردم بدنی، وا خهریکه له سرما و له برسا مردار ده بمه وه».

به لام مراویه که، له جیاتی نه وهی هاو کاریان بکات، گالتهی پیان ده کرد. مراوی ته مهل شهو و رؤژ بی کار پالی ده دایه وه له کاتیکدا مریشک و کهله شیر که به کار کردنه وه سه رقال بوون.

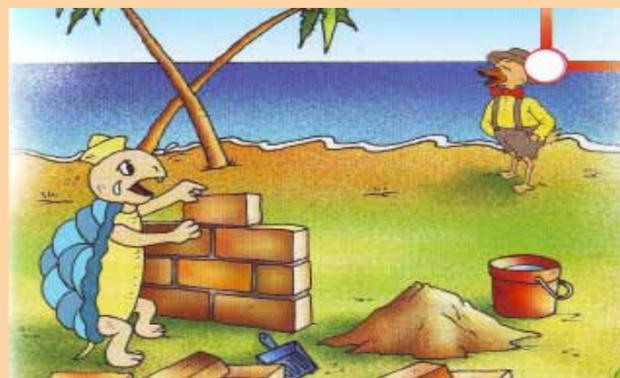
کهله شیر پاچیکی هیئا و دهستی به کیلاسی زوی کرد و، مریشکه کهش به دواوی نه وه وه گهنم و جوی تو ده دا.

که مرای گوئی لهم قسه ره قانه بوو، ملی که چ کرد و ویستی به برسیتی و سرما پروات و نهو شوینه جی بهیلت.

کیسه لیش لای خو یه وه گوتی «چی بچینی نه وه ده دووریته وه. ناکامی ته مه لیش سه خته».

کیسه لیش ورده ورده خهریکی دروستکردنی خانووه کی خنجیلانه بوو، نهو بی وچان کاری ده کرد خانووه کهی ته واو کرد، هر چنده زوری پی چوو.

رؤژ گار تیپه رین و کاتی دروینه هات، کهله شیر که گولگه نمه کانی لی ده کرده وه و مریشکه کهش به دهنووه کی دنکه گهنمه کانی دهر ده هیئا و له چیلکه و چهواله کانی جیا ده کرده وه.

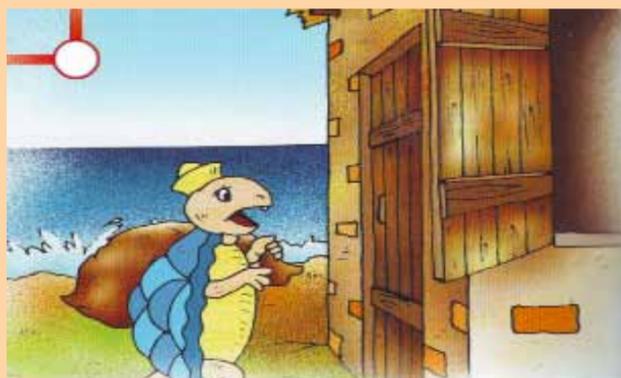
کیسه ل خوی راپسکاند و به پهله بانگی مراوی کرد. مرای ههستی به شه رمه زاریه کی زور کرد و، به لینی به نازه له کانی تر دا ئیتر چالاکانه کار بکات و یه ک خوله ک له کاتی خوی به فیرو نه دات.

لهو کاته دا، سی نازه له کهی تر به زه پیان به مراوی دامودا هاته وه و کهوتنه راولژ، کهله شیر گوتی «با نه م جاره لی بیورین به لکو لهم ههله یه ی خوی په ند وهرده گریت».

وه رزی زستان هات و نازه له کان بو خوراستن له سرما و باران و شه پوله به هیزه کانی دهریا چونه ناو خانووه که یانه وه.

کیسه لیش دانه کهی ده کیشایه وه ناو خانووه چکولکه ی پیشتر دروستی کرد. مراوی ته مه لیش هه ر به م کارانه ی هاو ریکانی پی ده کهنی و به هیچ جوریک هاو کاریان نه بوو.

ئهلماس و خهلووز يهك سه رچاوهيان ههيه

هه ناسه فهه می - ههولیر

مروقی سه ردهمه دیرینه کان، بروایان نه ده کرد، که جوانترین و به هادارترین به رد، که ئهلماسه، له هه مان ئه و ماده هه رزانه پیک دیت، که ئیسته پینووسی ره ساسی لی دروست ده کریت، ئه ویش گرافیتته. ئه مانه له ره گه زی کاربۆن، به لام هه ر جوړه و له ژیر زه ویدا له بارودوخ و پاله په ستویه کی جیا وزدا پیک دیت، پاشان زانای فره نسایی (لافوازی) هات و پیوه ندیی نیوان ئهلماس و خه لووزی هه رزانی دوزییه وه و ئه وهی ده ر خست که هه ردووکیان سه رچاوه که یان یه که و له کاربۆن پیک دین، پسپوره کان که وتنه برین و لووس کردنی، تا کو بیته ئهلماس (گرانترین ماده له جیهاندا).

پیسبوونی ئاو و ههوا کار له ههستی بو نکردن ده کات

دایکی ئازیز - چه مچه مال

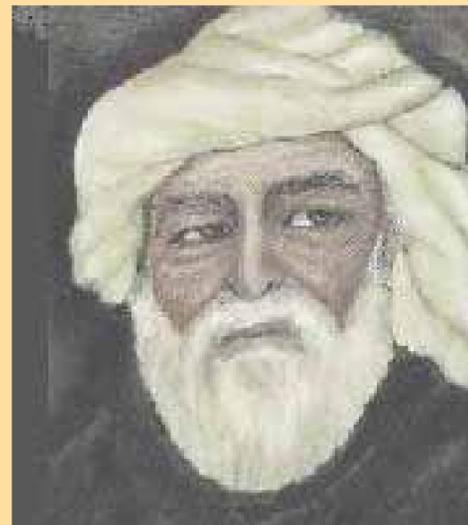
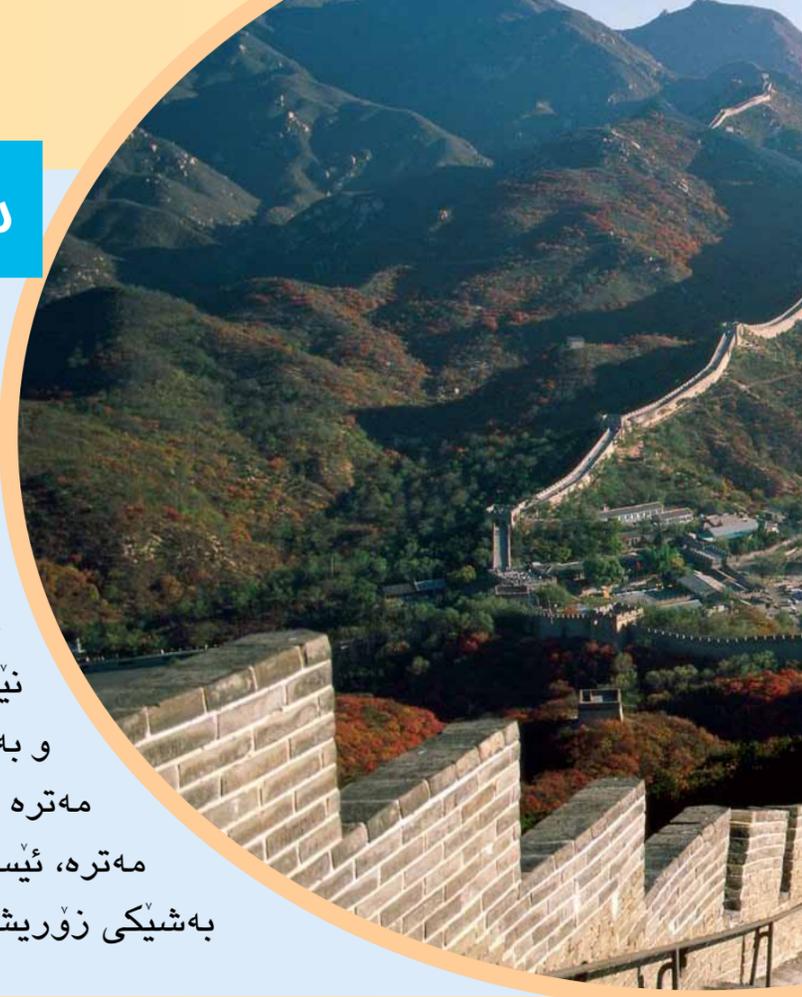
پیسبوونی ههوا کاریگه ریی زور خراپی له سه ر باری ده روونی و ته ندروستیی مروف هه یه. به م دوا ییه لیکۆلینه وه یه کی زانستی نۆی مه ترسییه کی دیکه ی پیسبوونی هه وای دوزییه وه، ئه ویش لاواز کردنی ههستی بو نکردنه له مروف، وا له مروف ده کات، که توانای ئه وهی نه مینیت بو نه کان له یه کتری جیا بکاته وه، چونکه هه وای پیس تواناکانی لووت که م ده کاتوه، به تاییه تی توانای بو ن کردن، وای لی ده ات، که نه توانی تیژ و ئاسایی و بو نی گول و ئاره قه له یه کتری جیا بکاته وه، که واته پیویسته هه ولی پاک راگرتنی ژینگه بده یین، بو ئه وهی ئاو و ههوا پیس نه بن.

عیماد زهنگنه

شهواری چین

به ر له بیست و دوو سه ده یه کیک له پاشاکانی چین بریاری بنیاتنایی ئه م شوورایه ی داوه، تا ولاتی چین له مه ترسیی دوزمنهکانی بپاریزیت، ئه م شوورایه نیزیکه ی یهک ملیون کهس کاریان تیدا کردوه و دریژایی نیزیکه ی ۲ هه زار و پینج سه د کیلومه تره و به رزاییه که ی له چوار مه تره وه تا پانزه مه تره و پانییه که شی له نیو مه تره وه تا چوار مه تره، ئیسته به شیکی ئه م شوورایه رووخواه و به شیکی زوریشی وه کو خو ی ماوه ته وه.

شیخ سه عیدی پیران

مهروه عادل هه مه وهندی

شیخ سه عید کوری شیخ مه حمودی (کلدار) ه له گوندی پیران له سه رووی دیار به کر له سالی ۱۸۶۸ له دایک بووه، هه ر زوو ههستی نه ته وایه تی و نیشتمانپه روهری له دلیدا چه که ره ی کردوه. له ئه نجامی شه ری جیهانی یه که م و بییه ش کردنی کورد له ماف و خاکه که ی چه ندین شورشی چه کداری له کوردستاندا سه ریان هه لداوه. یه کیک له و شورشانه به رابه رایه تی شیخ سه عیدی پیران بوو له باکووری کوردستان، له نه ورۆزی سالی ۱۹۲۵ دا سه رکرده کورده کان توانییان به ماوه یه کی که م شاری (دیار به کر) ئازاد بکن، به لام دواتر له لایه ن سوپای دهوله تی تورکه وه شیخ سه عید و دکتور فوئاد و هاوریکنیان به دیل گیران. له سالی ۱۹۲۵ یشدا له دیار به کر له دار دران.

جووجهلەي ژير

و: ناشتی

نازناز مریشکیکی خوین شیرینی سپییه، دان و خۇراک
بۆ جووجهله خۆشهویسته کانی دابین ده کات، له
کولانه یه کی بچوو کدا له گهل جووجهله کانیدا ده ژی.

جووجهله گه و ره که ناوی نازیزه و ناوهندییه که ناوی
نازیزه و بچوو که که یان ناوی به ریزه.

به یانی رۆژیکی به هاری بوو، کهش زۆر خۆش و له بار
بوو، جووجهله کان ویستیان بۆ دیداری هاورپیکانیان
بچنه یاخچه دلگیره که ی نیزیکی سه رچاوه ی ناو که وه.

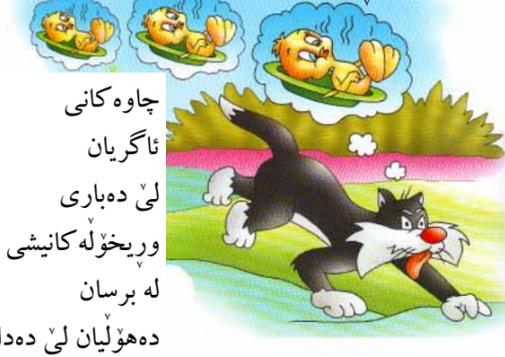
نان و په نیر و دانوهیله یان له گهل خویاندا برد، له گهل هندی
ناوی میوه بۆ خواردنه وه .

نازناز نامۆژگاریی
منداله کانی کرد که
وریا بن و ناگه داری
ده و روبه ی خویان
بن.

گوتی «ریتان پی ده ده م برۆن، به لام به و مه رچه ی پیش
خۆرناوا بگه رینه وه»
«دوینی خدۆم دی، ئەو پشیله ره شه ناشیرینه که، له نیو
باخچه که دانیشبوو».

به لام بیئاگابوون له وهی پشیله ره شه له و نزیکانه یه و ئەمان
دوورن له دایک و له ماله وه، پشیله که میزه ی لیان ده کرد
و لیک ی بویان ده رژا.

چاوه کانی
ئاگریان
لی ده باری
ورپخۆله کانیسی
له برسان
ده هۆلیان لی ده دا.

منداله کان خویان ناماده کرد و دایکیان له لای ده رگه که وه
به ریانی خست.
ئه وانیس خواردن و خواردنه وه ی خویان برد و چوون بۆ
دیداری دۆستانان

له ری گهل گه مه یان کرد و پیکه نین و گۆرانیان چری و
بوونی گۆلیان کرد.

خدۆی به دفره ده یگوت «میاو میاو میاو، دوینی که ته نیا
مشکیکی چکۆله م خواردوه، ئیستاش وا سی جووجهله م
دینه سه ری، ئای چهند له میژه گۆشتی مریشکم
نه چیژ تووه،

ئه مرۆ رۆژی به خته وه ریمه، پیویسته له خۆشیا گۆرانی بلیم
و سه ما بکه م».

لیره دا نازیز بیرۆ که یه کی له لا دروست بوو، به ده نگیکی
به رزه وه گوتی «ئیمه دیارییه کمان پییه بۆت، دایکمان بۆتی
ناردوه، خواردنیکی گهلک به تامه، برسپیه تی له ناو ده با و
بۆ ماوه ی یه ک ههفته تیرت ده کا».

«ئه وه ی پیمان، نان و په نیر و دانه، خواردنه وه شی تیدا یه».

کاتی نیوه رۆ گه یشتنه باخچه که،
به لام له بهر ئەو دیمه نه ی
رووبه روویان بووه وه ناگیان له
جوانیی باخچه که برا.

خدۆ رپی لیان گرت و دهستی کرد به کلک و سه ر بادان.
به ده نگیکی به رزیش میاواندی .

سی برا که له ترسا ره نگیان تیدا نه ما، پیویستیان
به هاو کارییه..... مه ترسییه که زۆره و گرفته که مه زنه، به لام
چۆن و چی بکه ن؟
کاره که گهلک سه خته، چی بکه ن چی؟

خدۆ که میک ههستی به دلنه وایسی و خۆشی کرد و،
خواردنه که ی برد و رۆیشت...
بیگومان سوپاسی جووجهله کانیسی نه کرد، به لام به جیانی
هیشت...

به مهش جووجهله کان خواردنه که ی خویان له دهست دا
به لام گیانی خویان رزگار کرد...

«میاو میاو، ئیستا کاتی ئەوه یه بتانخۆم، ئیستا یه ک یه ک
قووتان ده ده م، لیره من و نیوه به زمیکی خۆش ده گیرین».

له ناکاو، تهقه له دەرگه که یان هات، «تهق تهق، تهق تهق».
 نهوه دەرگه ی ماله که یان لی دهری...
 گوئیان له پشیله که بوو ده میاوی نیت و به ده نگیا دیاره نیازی
 خرابه...

گه یشتنه وه لای دایکی خوشه ویستیان... دەرگه ی ماله وه یان
 قایم کرد. پیکه نین و گریان... گورانیان چری و سه میان
 کرد...

تهواوی
 باسه که شیان
 بو دایکی
 خو وه ویستیان
 گیرایه وه،
 ههروه ها باسی لیهاتووی و ژیری نازیزیان کرد.

خلدوی دلرهق گوتی
 «من دهمه وی ئیوه له نیو
 ریخوله کانمدا بن، گوی
 بهوش نادم ئیوه ههست
 بهچی ده کهن،
 ئیوه بهرپرسیار له برسینه تی من. گوشته که تان ده خووم و
 به ئیسکه کانتان دانه کانم پاک ده کهمه وه».
 جووچکه کان ههستیان به ترس کرد و دامان، دلّه
 بجکوله کانیشیان کهوته له رزه.

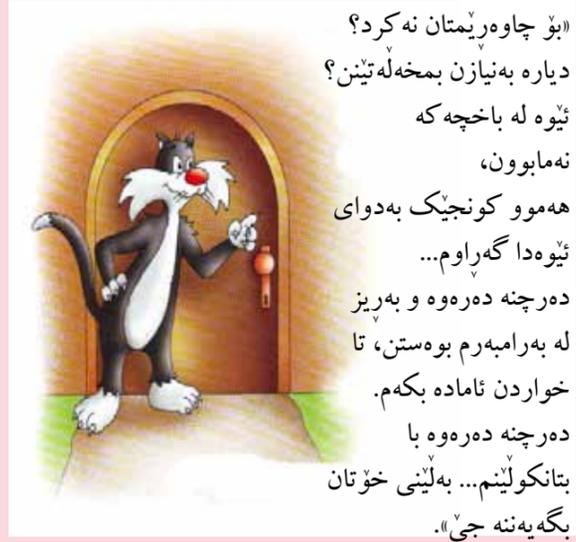

جووچکه کان توقین و رهنگیان تیدا نه ما و به یه ک دهنگ
 هاواریان کرد «تکایه مه مانخو، بهزه یست به ئیمه دا بیته وه،
 نه گهر تو ئیمه بخویت دایکمان خه مبار ده بیت».

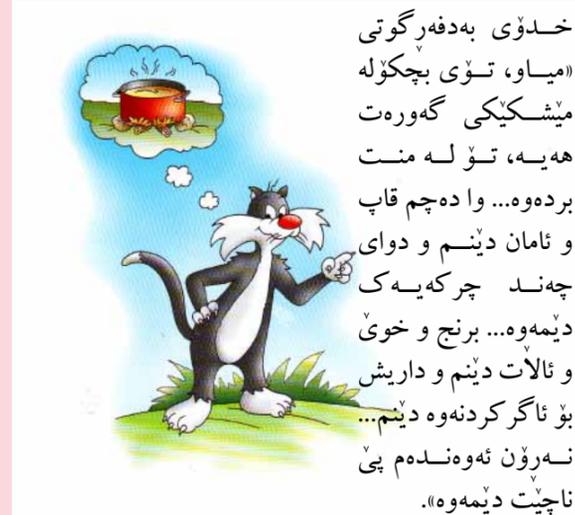
نازناز له پشتی دەرگه که وه وه لامی دایه وه:
 «خدو، دیاره تو شیت بوویت...
 برؤ دوور که وه، جار یکی تر نه یه یته وه...»

نه نه مرؤ و نه سبه ی و نه هیچ رؤژیکی دیکه نه گه ریته وه».

«بو چاوه ریتمان نه کرد؟
 دیاره به نیازن بمخه له تینن؟
 ئیوه له باخچه که
 نه ما بوون،
 هه موو کونجیک به دوای
 ئیوه دا گه راوم...
 دهر چنه دهر وه و به ریز
 له به رامبه رم بوستن، تا
 خواردن ناماده بکه م.
 دهر چنه دهر وه با
 بتانکولینم... به لینی خو تان
 بگه یه ننه جی».

خلدوی به دهره رگوتی
 «میاو، توی بچکوله
 میشکیکی گه ورهت
 هه یه، تو له منت
 برده وه... وا ده چم قاب
 و نامان دینم و دوای
 چهند چرکه یه ک
 دیمه وه... برنج و خوی
 و نالات دینم و داریش
 بو ناگر کردنه وه دینم...
 نه رؤن نه وه ندهم پی
 ناچیت دیمه وه».

له ناکاو، نازیز به ده نگیکی ژیرانه و پر پروا وه گوتی «به ریز
 خدو نارام بگره، نه وه ی ده ته وی دیته دی... خواردنی ئیمه
 به م شیوه یه خوشحالت ناکات و نازاری گه دهت ده دات،
 ده بی بمانکولینیت، ههروه ها
 خوی و نالاتمان پیوه بکه یه بو
 نه وه ی به تام بین. نه مه کار یکی
 ناسانه و، ژمه که ت به تامتر
 ده کات».

پشیله که چوه دیار کانیه که و،
 (میا و میا) ، خدو به دهم گریان وه ده یگوت:
 «نه ی هاوار... له برسا لاواز ده بم... چند مندالیکی بیهیز
 منیان به زاند...
 میا و میا...
 کهس به قه د من خه مبار نییه».
 نه وه نده ی نه برد نه وه ده قهره ی جی هیشت.

«منداله کانم ژیرن،
 زور لیهاتوون...
 توش ته نیا بیر له
 خواردن ده که یته وه و،
 ده ته وی له سه ر شانی
 ئیمه باری خوت باشر
 بکه یه ت».

هه ر که پشیله که پشتی وه رگیرا، هه ر سی جووچکه که
 وه ک برووسکه دهر به رین و تا توانیان رایان کرد...
 له دووره وه ماله که ی خو یان لی دهر که وت.

نازیز گوتی «یگومان». نازیزیش و لامی دایه وه گوتی:
 «نه مه قسه یه کی ژیرانه یه». به ریزیش گوتی: «نای که
 زیره کی». «به لی به دریزیایی روزه که چاوه ریت ده بین و،

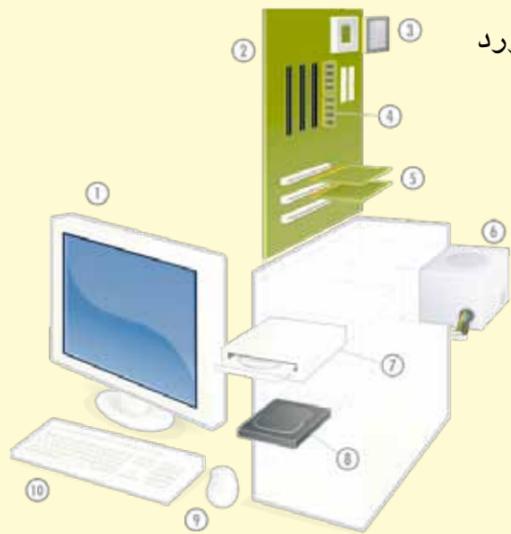

ناچینه وه ماله وه، هه ر لی ره نابزوین، برؤ خوات له گهل».

نامیری کۆمپیوتەر ئامیری سەردەمه و سوود وەرئەگرتن لە تواناکانی و شارەزا نەبوون لە بەکارهێنانی بەجۆریک لە نەخویندەواری لە قەلەم دەدریت

بۆیە بەزنجیره باسیک لەم گۆشەیه دا فییری بەکارهێنانی ئەم ئامیره دەبین پارچهکانی ئامیری کۆمپیوتەر:

- ۱ - مۆنیتەر Monitor
- ۲ - مەزەربۆرد Mother Board
- ۳ - پرۆسیسەر
- ۴ - رام
- ۵ - کارتێ شاشه
- ۶ - پاوهر سه پلاي
- ۷ - ديفیدی رووم
- ۸ - فلۆپی (ئیستا به کار ناهینریت)
- ۹ - ماوس
- ۱۰ - کیبۆرد

دیمانه

ناو: ژوان حسین

تەمەن: ۱۰ سال

پۆل: دەرچووم بۆ پینجهمی

سەرەتایی

قوتابخانه: چراخان

ئارەزوو: موسیقا و خویندەوای

کۆواری منالان .

چ کۆواریک زیاتر دەخوینیتەوه؟

هه موو ئه و کۆوارانهی تایبهتن

به مندالان .

ئهی وهرزش: حەزم زیاتر

به باسکه یه.

دیمانه: هیلین

شیرۆ ریوی

هیوا عهوف - کهرکووک

هه بوو نەبوو، کهس لە خوا گەورەتر

نەبوو. لە دارستانییدا شیریک پاشای

دارستان بوو. لە دارستانه که دا ریوییه کیش هه بوو حەزی دەکرد

لە شوینی شیر بییت به پاشا.

رۆژیکیان چوو بۆ لای پاشا و پپی گوت: پاشایدارستانه که مان،

حەز دەکه م فییری مریشک دزینت بکه م. شیر له وه لاما گوتی: کاریکی باشه منیش حەزم

به گۆشتی مریشک هه یه.

ریوییه که گوتی: که واته شه و بچو بۆ کیلگه که و له سه ر خۆت له کولانهی مریشکه کان نزیک

به ره وه و چه ند مریشکی مل بشکینه و بیانیه نه وه.

شیر گوتی: زۆر باشه وا ده که م.

شه ویکیان درهنگی شه و شیر به ره و کیلگه که بووه وه و نه یزانی خاوه ن کیلگه که تفهنگی پییه و

ئاگه اداره. وهختی نزیک بووه وه له کولانهی مریشکه کان، خاوه ن کیلگه که سپره ی لی گرت و

شیره که ی کوشت.

ئاژه له کانی دارستان که زانیان پاشا که یان نه ماوه کۆبوونه وه یه کیان له ناو خویاندا کرد و،

ریوی گوتی: من دەبم به پاشاتان چونکه له هه مووتان زۆر زانتر و به تواناتم.

ئیتتر ئه وانیش رازی بوون و ریویان کرد به پاشای دارستان.

شهرمه زاری

راز له تیف - چه مچه مال

رۆژیکیان دالیا و هاوړیکانی یاریان ده کرد، له کاتی یاریکردندا

دالیا کیفیکی بینی، له و ناوه که وتوووه، دواتر کیفه که ی کرده وه و

سهیری کرد بریک پاره ی تیدایه، دالیا به په له گه رایه وه بۆ ماله وه

و به دایکی گوت .. به لام دایکی قسه ی نه کرد ته نیا دهستخوشی

لی کرد، پاش چەند رۆژیک خاوه نه که ی به دوا ی کیفه که دا ده گه را

له هاوړیکانی دالیای پرسسی و هاوړیکانی دالیا گوتیان: دالیا

دۆزیویه تیه وه، ئیسته له ماله وه یه خاوه نی پاره که چوو بۆ مالی دالیا

و لی پرسسی: کیفه که ت نه بینیه؟ کچه و دایکه به شهرمه زارییه وه

کیفه که یان دایه وه خاوه نه که ی.

سینما

جیهانی

خوش و پر کۆمیدیا، پالەوانی فیلمه که ههنگیکه به ناوی (باری بی) که له زانکو دەرچوو و ههول دهدات دژ به یاسای سروشستی جیهانی ههنگ کار بکات، کاتیک له گهل گولفرۆشیکی دانیشتیوی نیویۆرک ریک دهکهویت که کوتایی بهینن به دزینی بی سنووری مروّف بو ههنگوین .

بویه دوای ههولدانیکی زۆر له ریگهی دادگهوه دهتوانی ریگه له دزینی ههنگوین بگری، به لام له کوتاییدا دهگاته ئه و ئهجامهی که مروّف و ههنگ بی په کتر نازین.

له ۲۰ ی سپته مبهری ۲۰۰۷
پیشان درا
دهرهینانی : سیمون . ج .
سمیس .
نوو سینی : جیری سینفیلد .
نواندنی : جیری سینفیلد ، رینیّه
زیلقینگەر ، ئوما سورمان ،
کاتی باتیس
له ستۆدیوی (دریم وۆرک)
به رهه م هیئراوه .

به هره جهبار - سلیمانی

شەوان له ئاسماندا چی دهبینی ؟

گزنگ - کهرکووک

له وهلامی ئەم پرسیاره دا دهلیین: رهنگه تهنیکی درهوشاوهی گهوره ببینن، ئەویش (مانگ) ه. ههروهها رهنگه تیشکی درهوشاوهی بچووکتیش ببینن، که له بهر دووریان، له قهبارهی مانگ بچووکتەر دهردهکهون و پیمان دهگوتریت (ئهستیره). رهنگه تهنی گهورهتر و درهوشاوهتریشت بهرچاو بکهوی، که به (ههسارهکان) ناسراون. مانگ و ههسارهکان و خۆر، کۆمهلهیهک پیک دینن، که پیی دهگوتریت (کۆمهلهی خۆر). ههموو ههسارهکان له خولگهی تایبهتدا بهدووری خۆردا دهسوورینهوه

- ههسارهکانی کۆمهلهی خۆر چهندهن؟
- ههسارهکانت چۆن دینه بهرچاو؟
- خۆت له سه‌ر چ ههسارهیهکی کۆمهلهی خۆردا دهژیی؟

با ئیستا ئەم پرسیارانه ئاراسته‌ی فۆمان بکه‌ین:

July ۲۰۱۰ تەمموز

S	4	11	18	25	
M		5	12	19	26
T		6	13	20	27
W		7	14	21	28
T	1	8	15	22	29
F	2	9	16	23	30
S	3	10	17	24	31

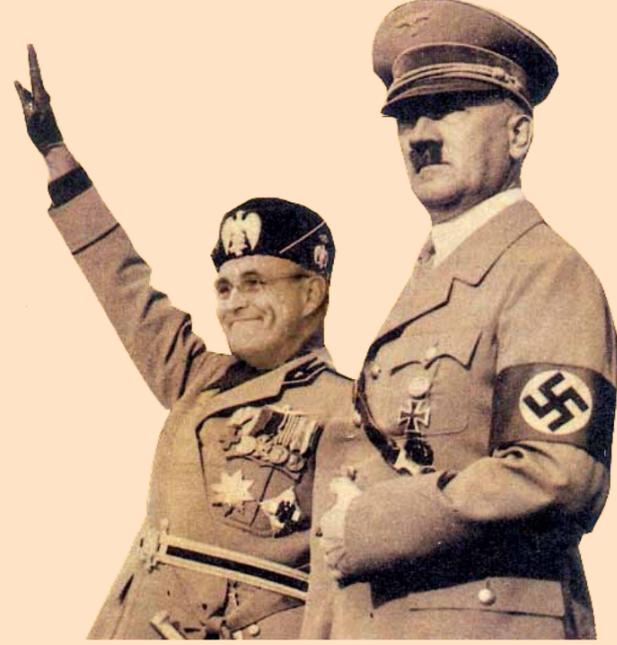
دييارى كۆوارى حاجيله

شوقینزم

ئیغان شکور - کەر کووک

زاراودیهکی سیاسی فرهنسیه، بۆ ده مارگیری نه ته وه یی به کارده هیئریت. شوقینزم بیرۆکه یه کی له رپی لاده ری ناپه سنده، به تاییه ت نه و کاته ی پر ده بی ت له رق و کینه له به رامبه ر نه وانی دیکه دا، ئیتر ئاینی بی ت، یا خود نه ته وه یی، یا نیشتمانی، نمونه ی نه مانه ش: مۆسۆلینی و هیتلهرن. نه م وشه یه له ناوی (نیکۆ لاس شوقین) ی سه ربازه وه هاتووه، که له ژیر ئالای ئیمپراتوریه ته که ی ناپلیوندا ده جنگا و خوشه ویستی و لاته که ی وایلیکرد بوو، زۆر ده مارگیر بی ت. که سی شوقینی وا هه ست ده کات و لاته که ی له گشت و لاتیانی جیهان باشته ر و نه ته وه که یی له سه رووی هه موو نه ته وه کانه وه یه. شوقینزم ده بیته هو ی خوشه ویستی میلیله تانی دیکه و رق لیوونه وه یان، نه مه ش زۆر دووره له هه ستی پاکی مندا لان به تاییه ت و گه ورا ن به گشتی.

بیگومان ئاژهل رهنگه کان ده بینیت، به لام وه کو مرو ف نا، نه وانیش جیاوازیان له بینینی رهنگه کانداهیه، بۆ نمونه بالنده ده توانیت رهنگی سه رووی وه نه وشه یی ببینیت، سه گ و سموره ش ناتوانن رهنگی سوور و سه وز لیک جودا بکه نه وه، که چی ده توانن هه ردوو رهنگی شین و زهرد لیک جودا بکه نه وه ئاژهله کانیش به پیی نه و ده ورو به ره ی تییدا ده ژین و به پیی پیویستیان، رهنگه کان ده بینن، بۆ نمونه کیسه ل تاییه تمه ندیه کی خو ی هه یه، نه ویش بینینی ژیر ده ریایه، بۆیه به ئاسانی رهنگه کانی سوور و پرته قالی و زهرد لیک جودا ده کاته وه.

هیژا کهمال - پردی

دهستپاکی

نووره دین نهحمه د کافرۆش - کەر کووک

سارا و کاوه.. دوو قوتابین له کاتی پشوو ی نیوان وانه کاندایا پیاسه ده که ن، له گۆره پانی قوتابخانه دا دوو قه له می جوان ده دۆزنه وه.. ده بیته مشت و مریان له سه ر قه له مه کان. سارا: من هه ردوو کیانم ده وی. کاوه: نه خیر هه رییه که و قه له میک. سارا.. باشه قه له مه سووره که یان بۆ من. کاوه.. به دهنگی به رزه وه ده لی: نا.. نا سووره که بۆ من.. له و کاته دا راستی هاوریان پهیدا ده بی و دیته نیوانیان ده لی نه وه چییه؟ به یه که وه: ئیمه دوو قه له ممان دۆزیوه ته وه. سارا: کاوه قه له مه سووره که ی ده وی، منیش به هه مان شیوه سووره که م ده وی. راستی: نه خیر هاوریانی خوشه ویستم ده بی هه ردوو قه له مه که بدهینه ده ست مامۆستا وه. کاوه: بۆچی؟ راستی: بۆ نه وه ی بیداته وه خاوه نی... چونکه خاوه نه که ی دلته نگ و زه ره رمه نده... ده بی دلخۆشی بکه ینه وه. سارا و کاوه ده لین: زۆر باشه ئیمه ش رازین. راستی: ئافه رین بۆ هه ردوو کتان، که خاوه ن هه لو یستی جوانن.. زۆر سوپاس بۆ ئیوه ی ده ستپاک.

شیر بۆ تەمەن درېژى

راميار

نەو مندالانەى شىر و بەرھەمەکانى شىر دەخۆن دەرفەتى زياتريان بۆ دەرهەسى که تەمەنيان درېژتر بيت، ليکولينه و هيه که بهريتانيایى بهراوردى ئەو مندالانەى کردوو له گەل ئەوانەى، که ئارەزووى شىر ناکەن، ليکولينه و هيه که له سەر چوار هەزار کەس ئەنجامدراوه، که تەمەنيان له نيوان ۳۰-۶۵ سال بوو، دەرکەوتوو ئەوانەى له منداليدا شىر و بەرھەمەکانى شىريان زۆر خواردوو که متر تووشى وەستانى مېشک و تەنگە نەفەسى دەبن، له گەل ئەو شىر چهورى تىدايه، بەلام ئەو چهورى کارىگەرى نيه بۆ سەر دل، بۆيه پيوسته مروّف هەر له تەمەنى مندالييه وە روژانه ۲۰۰ گرام شىر بخواته وە له گەل پارچه يه ک پەنير.

و: کانى رەزاق - داقوق

بربرەى پشت

بربرەى پشت کۆله کهى سەرەکى جەستەى مروّفه. هەر ئەو يشه بالاي راست راده گريت. بربرەى پشت له جەستەى مروّفدا له يهک ئيسقان پيک نه هاتوو، بگره له زنجيره يهک ئيسكى نارېک پيکهاتوو و پيکه وە نووساون. بربرەى پشت قورسى جەستەى مروّف هەلدە گريت و ئەم قورساييه به سەر لاي خواره وەى جەستەدا بلا و دەکاته وە، له هەمان کاتيشدا شيوه و رېژەى قيتى جەستە راده گريت. درېژى بربرەى پشت له نيوان ژن و پياو دا دەگورپت، هەر و هەا له تەمەنيکه وە بۆ تەمەنيكى تريس جياوازي ههيه. به گشتى درېژى بربرەى پشت پياو ۷۰سم و هى ژنانيش ۶۰سم ه. له کاتى راکشاندا بربرەى پشت دەکشيت و درېژ دەبيتە وە.

نەستيلكى نەخوشيبهگان

به هار عوسمان - كۆيه

جرج نيزيکهى ۵۰ جورى ههيه، بلاوترينيان جرجى رهش و بۆره، بنه چەيان له كيشوهرى ئاسيا و هيه. جرج له مشك گه و رەتره، هەندىك جار كيشى دەگاتە نزيكهى نيو كيلوگرام. ترسناكترين جورى ئازەله بۆ مروّف، نەخوشيبهكى زورى تيدا كۆ دەبيتە وە، وەكو ميكروبي نەخوشىي رشانه وە (تاعوون)، كه له ريگهى كيچى جرجه و هيه، تەنيا له سەدهى چواردهى زائيدا كيچى جرج بووه هوى له ناودانى ۲۵ مليون كەس له ئەوروپا، واتە چاره كيكى دانىشتوانه كهى. هەر و هەا نەخوشىي رشانه وە له سالانى ۱۹۱۶ و ۱۹۱۷ له هيندستان بلاو بووه وە و زياد له ۱۰ مليون كەسى له ناو دا، ئەم ئازەله له سەر دانە و يله و سەوزە دەژيت، بەلام له دۆخى برسيتيدا هەموو شتتیک دەخوات.

كاتى نينو ك درېژ دەبى، هەندىك پيسى له ژيردا كۆ دەبيتە وە، ئەو يش دەبيتە هوى بلاو بوونه وەى نەخوشى، چونكه پيسىيه كه دەبيتە هوى په يدا بوونى ميكرو ب له ژير نينو كه كاندا له كاتى خوار دنيشدا تيكەل به خوار دن دەبن و دەبنه هوى تووش بوون به نەخوشى. نينو ك چينيكي ئەستور و رهقى سەر په نجه كانه، رهگه كهى له ناو گوشتدايه و به ئيسكى په نجه وە نووساوه، ئەو به شەى له ناو گوشتدايه نەرمه، كه هاتە دەر وە رهق دەبيت. درېژ بوونى نينو ك ماوهى ۹ بۆ ۱۲ روژ درېژە دەكيشيت، ئينجا درېژ دەبيت، بۆ ئەو هى له نەخوشى به دوور بين پيوسته دوو ههفته جارېك نينو كمان بکهين.

نينو كى مروّف

شهيدا خالد - چه مچە مال

تاسی جیهان

په‌ند زانیارییه‌ک دهراره‌ی مۆندیال

رۆشنا - کهر کووک

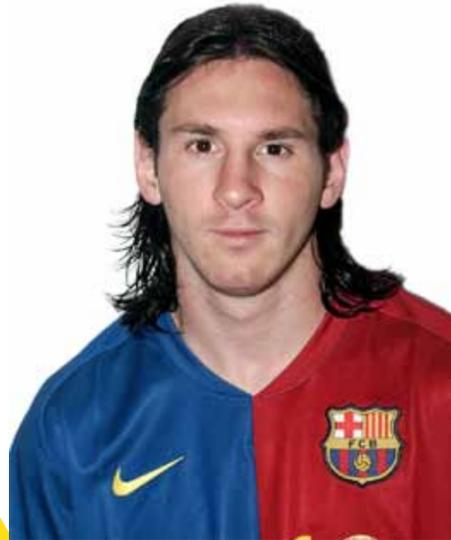
ئهم تاسه به تاسی فیفاش به‌ناوبانگه و له‌لایهن هونه‌رمه‌ندی ئیتالیایی (سیلیقیو گازانیکا) وه به‌زییری عه‌یار ۱۸ دیزاین کراوه. پینچ کیلوگرام زییری تیدا به‌کار هینراوه.

بنکه‌ی تاسه‌که به دوو ئەلقه‌ی سه‌وز رازاوه‌ته‌وه، که له که‌قهری «مه‌له‌گیت» دروستکراون. له بۆشایی نیوان ئەو دوو ئەلقه‌یه‌دا ناوی ئەو ولاته تۆمار ده‌کری که تاسه‌که‌ی به‌دهست هیناوه واته له سالی ۲۰۲۸ ده‌بی تاسیکی تر دروست بکری چونکه ئەو بۆشاییه جیگه‌ی ناوی ته‌نیا ۱۷ ولاتی تیدا ده‌بیته‌وه.

گۆنکارانی مۆندیال:

- ۱- رۆنالدۆی به‌رازیلی ۱۵ گۆل.
- ۲- موله‌ری ئەلمانیایی ۱۴ گۆل.
- ۳- گۆست فۆنتینی فه‌ره‌نسیایی ۱۳ گۆل.
- ۴- بیللی به‌رازیلی ۱۲ گۆل.
- ۵- ههریه‌ک له‌ ساندۆر کوچیشی هه‌نگاریایی و کلینسمانی ئەلمانیایی ۱۱ گۆل.
- ۶- ههریه‌ک له‌ هیلموٲ ران و کلۆزه‌ی ئەلمانیایی و کویلاسی پیرویی و لاتوی هه‌نگاریایی و لینیکه‌ری ئینگلته‌راییی و باتستۆتای ئەرژهنینی ۱۰ گۆل.

باشترین یاریزانی ۲۰۰۹

یاریزانی هه‌لبژاردە‌ی ئەرژهنین و ئەستیره‌ی یانه‌ی به‌رشه‌لۆنه، له‌به‌ر ئەو ئاسته‌ به‌رزە‌ی له‌ یانه‌که‌دا پیشکیشی کردوو به‌باشترین یاریزانی ۲۰۰۹ هه‌لبژێردراوه. هانده‌رانی هه‌لبژاردە‌ی ئەرژهنینیش ره‌خنه‌ له‌و یاریزانه‌ ده‌گرن و ده‌لین میسی بۆ یانه‌ی به‌رشه‌لۆنه به‌ئاستیکی به‌رزتر یاری ده‌کات وه‌ک له‌ هه‌لبژاردە‌ی ولاته‌که‌ی.

• مه‌کسیک به‌که‌مین ولاته له‌ دنیا‌دا دوو جار میوانداریی مۆندیال بکات، ئەویش له‌ سالانی ۱۹۷۰ و ۱۹۸۶.

(رۆنی) دیوه‌زمه‌ی گۆلچیان

هیرشبه‌ری هه‌لبژاردە‌ی ئینگلته‌را به‌هۆی لێهاتووپی و شاره‌زایی له‌ مامه‌له‌کردن له‌ گه‌ل تۆپ و هاوکاری کردنی هاوریانی له‌ یاریگه‌، که‌م گۆلچی هه‌یه له‌ هیزی تۆپه‌کانی پیی ئەو نه‌ترسی و نازناوی دیوه‌زمه‌ی گۆلچیان پیی به‌خشراره‌وه، بۆیه‌ کاتیگ رۆنی تووشی پیکان بوو هانده‌رانی ئینگلته‌را تووشی شوک هاتن.

بچووکتین پاله‌وانی مۆندیال

بیللی به‌رازیلی له‌ مۆندیالی ۱۹۵۸ و له‌ ته‌مه‌نی ۱۸ سالی‌دا نازناوی پاله‌وانی جیهانی بۆ ولاته‌که‌ی تۆمار کرد، به‌مه‌ش نازناوی بچووکتین یاریزانی ئەو مۆندیاله‌ی بۆ خۆی تۆمار کرد.

کریستیانۆ رۆنالدۆ (هیچ ه)

ئه‌گه‌ر سه‌ردانی لشیبۆنه‌ی پیته‌ختی پورتوگال بکه‌ی بروا ناکه‌ی ئەستیره‌ی یانه‌ی ریال مه‌درید هینده‌ بیا‌یه‌خ پیی و ره‌نگه‌ هیندیک هه‌ر نه‌زانی خه‌لکی ئەو ولاته‌یه‌ و له‌ یاریه‌کانی پالائندا تا که‌ گۆلکیشی بۆ هه‌لبژاردە‌ی ولاته‌که‌ی تۆمار نه‌کرد، کۆواره‌ وه‌رزشیه‌کانی پورتوگالیش له‌و بروایه‌دان که‌ هه‌ریه‌ک له‌ یاریزانان سیمای و هۆگۆ و ئەلمیدا و نانی له‌و کاتانه‌ی رۆنالدۆ له‌ پیکه‌ته‌ی هه‌لبژاردە‌که‌دا نه‌بی به‌ئاستیکی باشر یاری ده‌که‌ن.

«کاکا»ی زیترین

له‌ مۆندیالی ۲۰۰۶دا هه‌لبژاردە‌ی به‌رازیل به‌هۆی یاریزانان رۆنالدۆ و رۆنالدینیۆ و ئەدریانۆ و کاکاوه‌یه‌ کیک بوو له‌ هه‌لبژاردە‌ به‌هیزه‌کان و پیشینی ده‌کرا، به‌رازیل نازناوی مۆندیاله‌که‌ به‌دهست پیی، به‌لام له‌ مۆندیالی ۲۰۱۰دا کاکا به‌ته‌نیا و به‌بی به‌شداریی سیانه‌که‌ی تر یاری کرد.

نیشانه‌ی (✓) و (X) له
کوټای ئهم رستانه‌دا دابنې

- بۆق ملی نییه .
 - ئه‌سپ کلکی لیبکریته‌وه ده‌مری .
 - نه‌عامه له شیر خیراتره .
 - پایته‌ختی ئوکرانیا کییقه .
 - دراوی میسری دیناره .
 - پردی ده‌لال له رۆژه‌لاتی کوردستانه
 - تۆری جالجالۆکه له خوری پیکهاتوو .
 - رۆوباری فورات له تورکیا هه‌له‌قولی .
 - یه‌که‌م فیلمی سینهمایی کوردی نیرگزی بووکی
 - کوردستان بوو .
 - هه‌لو ۱۰۰ سال ده‌ژیت .
- سروه حوسین - کهرکووک

بۆقی ژه‌هراوی و سوودمه‌ند

له ئهمه‌ریکای ناوه‌راستدا، سه‌یرترین جووری بۆق هه‌یه، سه‌رنجراکیش و جوان و ره‌نگاوه‌رنگن، به‌لام هه‌ندی لهو بۆقانه ژه‌هراوین، خه‌لکی ئه‌و ناوچه‌یه سوود لهو ژه‌هره وه‌رده‌گرن، بۆتیر و که‌وانه‌کانیان له‌کاتی شه‌رکردندا، یاخۆ بۆراوکردنی نیچیره‌کانیان، له‌دوای جووتبووندا ئهم جوړه‌بۆقه پێویستی به‌که‌ترین فینکی هه‌یه، بۆئهو‌یه هیلکه‌که‌ی دابنې، دواتر هیلکه‌کان هه‌لدینن و ده‌ییت به‌سه‌ره‌میکوته، پاشان بۆقیکی راسته‌قینه، پسپوران سوودیان له‌و ژه‌هره وه‌رگرتوو بۆ دروستکردنی جوړه‌ها داووده‌رمان، بۆ ریکه‌خستنی لیدانی دل و چاره‌سه‌ری سووتانه‌وه و ئیش و ئازار.

نازه‌تین حوسین - کهرکووک

ئهم رستانه‌ی خواره‌وه له‌گه‌ل ده‌سته‌واژه‌کانی به‌رامبه‌ریان بگۆنچینه

- خیرایی قه‌له‌ره‌ش له‌کاژیریکدا
- داریژی هیلکه‌ی نه‌عامه ۱۸ سانتیمه‌تر و روپانی
- باشترین رووداو ئه‌وه‌یه که ژیانته
- سالی ۱۴۴۰ی زاینی پیتی چاپ
- گیتمون ملاتی چیمه‌نتوی
- می‌شووله له‌چرکه‌یه‌دا ۳۰۰ جار باله‌کانی
- ۱۲ سانتیمه‌تره
- داهینرا
- دوژییه‌وه
- ده‌جولینیت
- ۳۸ کیلومه‌تره
- بگۆریت

میران جه‌مال - بابان

بۆزاخاوی می‌شک

دایکی کانی - کهرکووک

هه‌لیینه

- * به‌رۆژ پوخته و په‌رداخه، به‌شه‌و دایگره‌دایخه؟
- * بالنده‌یه شیر ده‌دات؟
- * به‌دوانزه‌براسی دل‌یان هه‌یه؟
- * به‌کاری بیننی ده‌گری؟
- * به‌رۆژ کابانه‌به‌شه‌و می‌وانه؟

نایا ده‌زانی

- * مرو‌ف رۆژانه ۱۳ تا ۲۵ گرام خویی پێویسته.
- * کۆرپه‌له‌له‌ناو سکی دایکی له‌ریگه‌ی ناوکه‌وه‌خۆراکی بۆ ده‌چیت.
- * که‌له‌سه‌ری مرو‌ف له ۲۲ ئیسک پیک هاتوو.
- * خانه‌بجووکتیرین به‌شی زیندوو له‌له‌شدا.

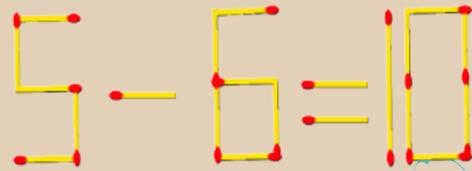
به‌م وشانه‌ ئهم بۆشاییانه‌ی خواره‌وه پر بکه‌ره‌وه :

- (حه‌وت، به‌غدا، باران، تیر، مه‌قاش)
- * ئه‌وه‌ی ته‌ر بیته‌ له ناترسی.
- * به‌پرسیار ده‌دوژیته‌وه.
- * به‌..... ته‌ور ملی نابردریته‌وه.
- * له‌تیردانیا نه‌ماوه.
- * خۆت مه‌که‌ به‌

وینەکه تەواو بگە

نیگار : نەجات شوانی

پۆژ دلیر

جینگۆرکی بەیەک تەلە شقارتە بگە تا
ئەنجامی هاو کێشە کە بکاتە ۱۰

هاورپیان ، یارمەتیی هەنار
و هیمن بدەن تا بگەنە ئەو
کوگەیهی سەرەو

نیگار : نەجات شوانی

چوگە یەنە

بەرەنگینە

لەرین - سلیمانی

خەلاتی حاجیلە

پیاویک بە سەعاتیک چوو
حەج و گەرایەو .

هەر کە سێک وەلامی راستی
داینەو یەک سال کۆواری
حاجیلە بە خەلات دەدەینی

دوا دەلیقە بۆ وەلامەکان
۲۰۱۰ / ۷ / ۲۵

بێگەنە تا جواتر بیت

ئارام ئازاد - خورماتوو

گۆرانییژیک بە راکردنەو گۆرانیی دەگوت، یە کێک لێی پرسى:
- ئەو بۆ چی رادە کەیت؟
گۆرانییژە کە لە وەلامدا گوتى:
- پێیان گوتوو لە دوورەو دەنگت خوشە، منیش رادە کەم تا لە
دوورەو گویم لە دەنگی خۆم بیت.

ناوی سەرجه‌م ئەم گیاندارانە بنووسە ، یەکیان
له‌وانە‌ی تر جیاوازترە ، بیدۆزەرەوه .

نەجات شوانی

گۆران قادر

گیاندارە جیاوازه‌که
دیاری بکه !

من چیم .. ?

گیاندارێکی گوانداری درنده‌ی
شه‌و‌گه‌ری گۆش‌خۆرم، له‌ بنه‌ماله‌ی
سه‌گه‌کانم. خواردنم، گۆشتی ئازله‌ی
تۆپیو و میوه‌یه، به‌ کومه‌ل هه‌رش
ده‌که‌ینه‌ سه‌ر بالنده‌ و په‌له‌وه‌ره‌کان.
له‌ کوردستان ره‌نگم خه‌نه‌یی و توو‌کم
ره‌شی مه‌یله‌ و کاله‌. لانه‌ی تاییه‌تیمان
نییه‌ و که‌لک له‌ لانه‌ی ئازله‌کانی دی
و کون و چال وه‌رده‌ گرین. کیشم له
نیوان ۷ تا ۱۵ کیلوگرامدایه‌، ۱۲
تا ۱۴ سال ده‌ژیم. ماوه‌ی سک‌پریم
۶۳ رۆژه، ۲ تا ۴ بیچوو دینم. ناوی
گشتیم (golden jackal) ه
ئێسته‌ ده‌زانی من چیم ؟

نه‌ورۆز ئیسماعیل _ سلیمانی

مه‌ته‌ل

مه‌ته‌ل شه‌ش پیتی ورده
ناوی شاعیری کورده
وه‌ک دیلی ناسراوه
له‌ ژياندا نه‌ماوه
مه‌رد بوو نه‌ترس بوو بویر
شاعیری‌ک بوو شو‌رشگیر
خه‌لکی شاری پر‌گره
نه‌وه‌ی باوه‌گور‌گوره
ئه‌گه‌ر تو‌ رۆشنییری
هه‌ر زوو ده‌لیی ئه‌.....

عوسمان ده‌رویش - که‌رکووک

چهند
دانه‌ گول
له‌م وینه‌یه‌دا
هه‌یه‌ ؟

خاوه‌نی ئیمتياز

به‌دراڤ نه‌حمه‌د حه‌بیب

سه‌رنوو‌سیار

حه‌مه‌ سه‌عید زه‌نگنه

جیگری سه‌رنوو‌سیار

نه‌به‌ز رۆستم

راویژ‌کار

رێواس نه‌حمه‌د

به‌ریوه‌به‌ری هونه‌ری و نه‌خشه‌سازی

په‌روهر

سه‌رنوو‌سیار

۰۷۷۰۱۳۱۰۵۴۲

hamatal_z@yahoo.com

جه‌زا حه‌مه‌ لاو

ژماره‌کان
به‌ راستی له‌ نیو
پارچه‌کان بنووسه

بازنه‌یه‌کی خَر به‌دهوری ئه‌و سیبهره‌دا
بکیشته که جیاوازه له وانهی تر .

نه‌جات شوانی

به‌پیی ژماره‌کان وینه‌که بره‌نگینه

نه‌جات شوانی

1- شمکری 2- سهوز 3- زهره 4- سور 5- رهش

قوناخ به‌قوناخ
وینه‌ بکیشته

گه‌مه‌ی میشک

له‌م دوو
خشته‌یه‌دا
ژماره‌یه‌ک
نادیاره ،
به‌چه‌ند
مه‌زنده‌ی
ده‌که‌یت ؟

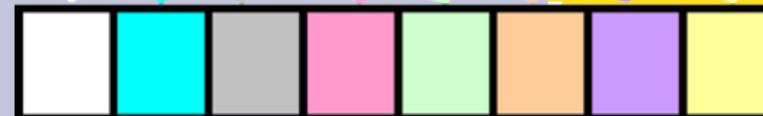
سناجانه سالار - گوندی قشلاخ

٤	٥	٥
٨	٠	٧
٢	٩	٣

A

٦	١١	٤
٥	٧	٩
١٠	?	٨

B

چه‌ند خانهی بیستن له گوپچه‌دا
هه‌یه ، ئه‌م هیلانه به‌پیی ره‌نگه‌کان
بگه‌یه‌نه تا وه‌لامه‌که‌ت ده‌ستکه‌وی .

ئاژوو ئه‌حه‌مه‌د - قه‌ره‌هه‌نجیر

مه‌یمون ، مامز ، ورچ ، ریوی

ناوی ئه‌م ئاژوله‌انه‌ی لای سه‌ره‌وه له‌ خانه‌کاندا

کویر که‌ره‌وه ، نیوی
ئاژوله‌یک ده‌میینه‌وه
له‌ بیابانه‌کاندا زوره
و پیی ده‌گوتریت
که‌شتیی بیابان

کویر که‌دنه‌وه

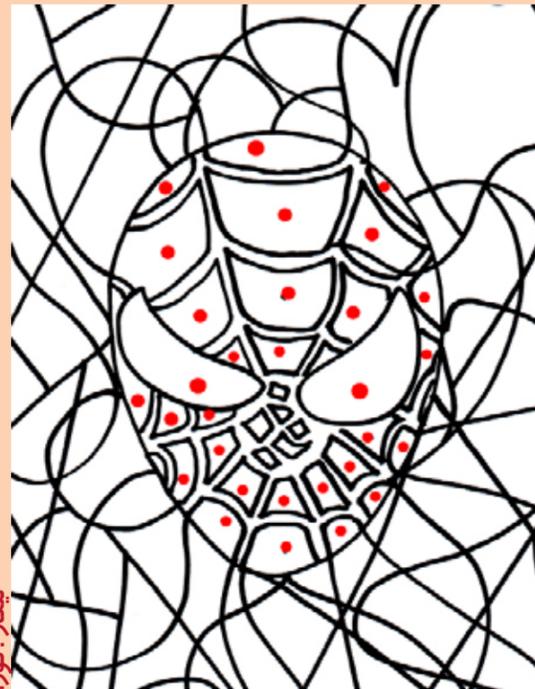
م	ا	ی	و	ی	ا	ت	ر
م	م	ئ	و	ش	ز	و	ن
م	م	چ	و	ی	ر	ر	ن

شالوو ئه‌مین - گوندی قشلاخ

وشعی بزیر

ا	پ	ز	ا	و	ه	پ	پ	ر
ا	ه	ا	گ	ئ	پ	ا	ه	پ
	و	پ		ه	س	ه	و	ر
ن	ش	ا	ن	ت	ه	و	ه	پ
ا	ت	س	ی	ن	ك	و	ؤ	پ
و	ا	ت	د	ا	ه	م	ا	ر
ژ	م	و	ر	ن	ا	ب	م	ه
ؤ	ا	ئ	د	ن	ه	ه	و	و
پ	پ	ژ	ر	ر	و	ه	پ	ا

نیگار: گوران قادر

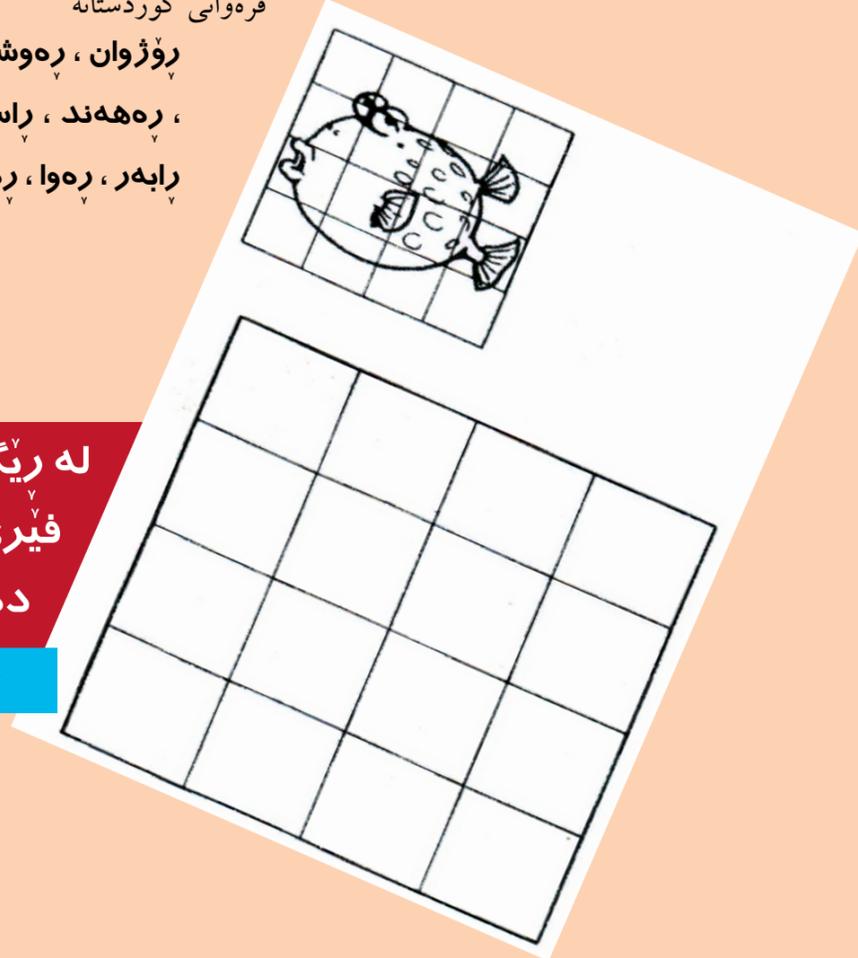
ئەم خالانە رەنگ بکە روخساری پیاویکی کارتۆنیی بەنیوبانگت بۆ دەردەچیت .

دوای ئەوەی بەهێلکی دروست ئەو نیوانە لای خوارەوه کوێر دەکەیتەوه . ناویکت بۆ دەمینتەوه لە هەشت پیتان ، ناوچەیه کی فرەوانی کوردستانە

- رۆژوان ، رەوشت ، راما ، راستویژ ، ریگا ، رهواز ، رههەند ، راستی ، رووکار ، رههەند ، رومان ، رابەر ، رهوا ، رهو

لە ریگە ی چوار گوشه وه
فیری وینه کیشان
دەبم

نیگار: نهج‌ات شوانی

لاماتینک

عەلی عومەر ئەحمەد
کهرکووک

پیاویک لە سەرەمەرگدا بوو ۱۷ مەری هەبوو، بەم جوړه‌ی خواره‌وه وه‌سیتی دابه‌ش کردنی مەرەکانی بۆ کورەکانی کرد:

کورپی یه‌که‌م ۲/۱ مەرەکان

کورپی دووهم ۳/۱ مەرەکان

کورپی سێههم ۹/۱ مەرەکان

بەو مەرجه‌ی نابیت هیچ مەرپک بکریت بەکهرت و نیوه.

نیگار: نهج‌ات شوانی

بە پپی پیتە
ئینگلیزیه‌کان
وینه‌که ته‌واو بکە

پيشانگه‌ي حاجيله

چرۇ رافت ئەحمەد
سېيەمى (ب)
قوتابخانەي ئاسۇس

ئيسرا فاخر فاتح
پىنجەمى (أ)
قوتابخانەي ئاسۇس

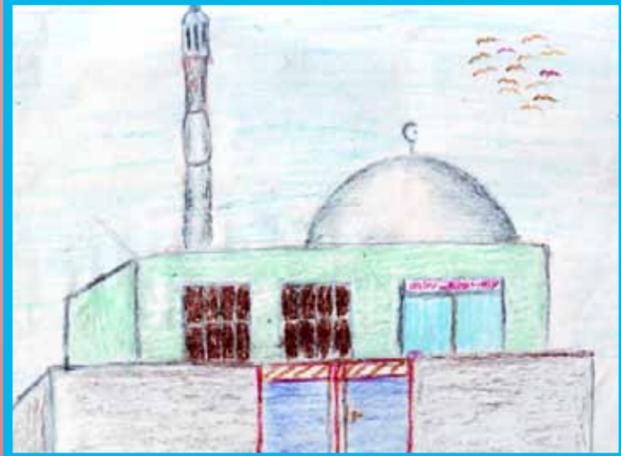
سۇما دلشاد
سېيەمى (ب)
قوتابخانەي ئاسۇس

ئىلاف محەمەد عەباس
سېيەمى (ب)
قوتابخانەي ئاسۇس

شەيما كامەران
چوارەمى (أ)
قوتابخانەي ئاسۇس

فاتمە نەحمەد

عائيشە نەحمەد

ھاوريانلى حاجيله

شادى ھېرش

شيراز ھېرش

شاكار ھېرش

بىا نەجات

دىا نەجات

رەنج نەجات